

คำสดุดีเกียรติคุณ

นายประสาธ นิลเอก

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศึกษาศาสตร์

ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ด้วยในการประชุมครั้งที่ 5/2522 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พุทธศักราช 2522 สภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้มีมติมอบปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศึกษาศาสตร์แก่ นายประสาธ นิลเอก ในฐานะเป็นผู้ใช้วิชาชีพครูให้เป็นประโยชน์ ในด้านการศึกษา จนเป็นผู้นำในการสร้างโรงเรียนชุมชนในท้องถิ่น

นายประสาธ นิลเอก เกิดเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พุทธศักราช 2465 ที่จังหวัด สุราษฎร์ธานี ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา จากโรงเรียน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้รับประกาศนียบัตรพิเศษครูมัธยม

นายประสาธ นิลเอก เริ่มรับราชการเป็นข้าราชการครูระดับประถมศึกษา เมื่อปีพุทธศักราช 2483 เนื่องจากเป็นผู้มีจิตใจรักความเป็นครู เสียสละ มีเมตตาจิต และเอาการเอางาน ในขณะที่ดำรงตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนวัดแหลมทองอยู่นั้น นายประสาธ นิลเอก ได้เกิดความสงสารเวทนาเด็กนักเรียนในโรงเรียนนั้นที่ต้องนั่งเรียนรวมกันบน ศาลาวัดซึ่งโล่ง ไม่มีฝาขึ้นอย่างแยกไม่ออกว่าเด็กนักเรียนคนไหนเป็นเด็กชั้นใด ทำให้ การเรียนการสอนไม่บรรลุผล ทางราชการก็ยังไม่พร้อมที่จะแก้ปัญหาได้ในขณะนั้น นาย ประสาธ นิลเอก จึงได้ตัดสินใจเสียสละโดยกู้เงินมาสร้างโรงเรียนและชำระดอกเบี้ยด้วย ตัวเอง จนได้โรงเรียนอาคารถาวร ขนาด 5 ห้องเรียนหนึ่งหลัง นายประสาธ นิลเอก ได้ชำระหนี้เงินกู้ก้อนนี้ด้วยการจัดงานต่าง ๆ ในวัดนั้น โรงเรียนนี้ยังคงเป็นโรงเรียนที่กุลบุตร กุลธิดาในตำบลนั้นได้เข้าไปอบรมบ่มนิสัยเพื่อให้เป็นพลเมืองดีของชาติมาจนทุกวันนี้ การกระทำครั้งนี้นับเป็นความเสียสละ มีเมตตาจิต และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเยี่ยม

ผลงานที่นับว่าดีเด่นและมีชื่อเสียงมากที่สุดของ นายประสาธ นิลเอก ก็คือ การตัดแปลงโรงเรียนวัดสุนทรนิวาสให้เป็นโรงเรียนชุมชนของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในขณะที่โรงเรียนวัดสุนทรนิวาสเป็นโรงเรียนประจำขนาดเล็ก ๆ มีอาคารเรียน 1 หลัง ครุ 4 คน นักเรียนประมาณ 200 คน มีเนื้อที่ประมาณ 3 ไร่ แต่มีป่าช้าเก่าของวัดอยู่ติดกับโรงเรียนประมาณ 100 ไร่ นายประสาธ นิลเอก จึงได้คิดปรับปรุงขยายบริเวณโรงเรียนไปสู่บริเวณป่าช้าเก่าและด้วยความวิริยะอุตสาหะ เสียสละงานส่วนตัว ประกอบกับประชาชนมีความเลื่อมใส ศรัทธาในความสามารถ ให้ความร่วมมือ ในที่สุดความคิดนั้นก็สำเร็จ พื้นที่ป่าช้าเก่าก็ได้รับการแปรสภาพเป็นส่วนส้มของโรงเรียนประมาณ 6 ไร่ สวนมะพร้าว 30 ไร่ สวนกล้วยหอม 15 ไร่ สวนไม้ไผ่ตง 25 ไร่ นอกนั้นก็เป็นสวนป่า สวนดอกไม้ และสนามกีฬา มีอาคารเรียนและอาคารประกอบรวม 18 หลัง ทำให้โรงเรียนนี้มีชื่อเสียงมาก ผู้สนใจทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้าเยี่ยมชมไม่ขาดระยะ จนในที่สุดโรงเรียนนี้ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนชุมชน และเป็นโรงเรียนดีเด่นของประเทศไทย ได้รับรางวัลโล่ห์เกียรติยศ จากกรมการปกครอง เมื่อปีพุทธศักราช 2517

จากผลงานดีเด่นอันเป็นผลจากวิริยะอุตสาหะ เสียสละประโยชน์สุขส่วนตัว กับการแก้ปัญหาทางการศึกษา และริเริ่มแนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนชุมชน ปรับปรุงก่อตั้ง จนเป็นผลสำเร็จ และดีเด่นระดับประเทศเป็นที่น่าสรรเสริญ และเป็นแบบอย่างแก่บุคคลอื่น ๆ ในวงการศึกษ่าพึงเจริญรอยตามสืบไป — สภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จึงได้มีมติให้ นายประสาธ นิลเอก ได้รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ข้าพระพุทธเจ้า ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส เบิกตัว นายประสาธ นิลเอก เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศึกษาศาสตร์ เพื่อเป็นสิริมงคลและเป็นเกียรติสืบไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ